

Oświadczenie Zarządu w sprawie stanowiska niezależnego biegłego rewidenta do
sprawozdań finansowych za 2012 r.

W związku, ze stanowiskiem niezależnego biegłego rewidenta do sprawozdania finansowego Energomontaż-Południe S.A. w upadłości układowej (Spółka) za rok obrotowy 2012 oraz stanowiskiem biegłego rewidenta do sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Energomontażu Południe (Grupa Kapitałowa) za rok obrotowy 2012, jakie zostały wydane w dniu 21 marca 2013 (łącznie jako Stanowiska), Zarząd spółki Energomontaż-Południe S.A. w upadłości układowej pragnie przedstawić stanowisko w sprawie.

Wskazane, w punkcie 4 Stanowisk, informacje o wydaniu, w dniu 18 stycznia 2013, przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach X Wydział Gospodarczy do spraw upadłościowych i naprawczych, postanowienia o otwarciu postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu oraz o uprawomocnieniu się tego postanowienia w dniu 26 stycznia 2013, w ocenie Zarządu dają podstawę do przyjęcia, że działalność Spółki będzie kontynuowana.

Wniosek Spółki o otwarciu postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu, został uznany przez Sąd za wiarygodny, rzetelny i dający podstawy do wszczęcia postępowania układowego, a stanowisko Sądu oparte było na opinii wydanej przez biegłego, powołanego przez Sąd w trakcie postępowania.

Zdaniem Zarządu otwarcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu powinno mieć pozytywny wpływ na ocenę możliwości kontynuowania działalności przez Spółkę. W opinii Zarządu fakt, iż Sąd w oparciu o opinię biegłego otworzył postępowanie układowe zwiększa w istotnym stopniu prawdopodobieństwo kontynuowania działalności przez Spółkę w roku 2013.

W odniesieniu do wskazanych w punkcie 5 Stanowisk roszczeń wobec Spółki Zarząd pragnie przypomnieć, iż są to roszczenia, które będą podlegały restrukturyzacji w ramach prowadzonego przez Spółkę postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu. Ponadto są to w znacznej części roszczenia sporne, co do których są lub będą prowadzone postępowania sądowe.

Zarząd pragnie również zaznaczyć, iż wskazane w punkcie 6 Stanowisk relacje ze spółkami z Grupy Alstom choć są z całą pewnością ważne, to jednak nie przesądzają o możliwości dalszego funkcjonowania Spółki lub Grupy Kapitałowej. Spółka podjęła niezbędne kroki

prawne w celu ochrony swoich interesów, jednocześnie nie zaniedbując prowadzenia rozmów w celu polubownego rozwiązania zaistniałej sytuacji. W wyniku podjętych działań prawnych, Spółka uzyskała między innymi zabezpieczenie swoich roszczeń poprzez zakaz wypłaty na rzecz Alstom przez instytucje finansowe gwarancji należytego wykonania umowy, gdyż w ocenie Sądu „opóźnienie w wykonaniu prac montażowych nastąpiło nie z winy uprawnionego” tj. Energomontaż-Południe S.A.

Ponadto Zarząd informuje, iż wskazane w punkcie 7 ww. stanowiska biegłego rewidenta do sprawozdania finansowego Spółki za 2012 r., informacje dotyczące ujemnych kapitałów oraz braku zwołania Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w celu podjęcia uchwały o dalszym istnieniu Spółki wymagają nieco dłuższego komentarza.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy nie zostało zwołane w celu podjęcia decyzji, co do dalszego istnienia Spółki z uwagi na złożony w dniu 10 sierpnia 2012 roku wniosek o otwarcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu. Wystąpienie przesłanek określonych w przepisach ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze obligowało Zarząd Spółki do złożenia takiego wniosku i z chwilą złożenia wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego dalsze funkcjonowanie Spółki uzależnione było w pierwszej kolejności od decyzji podjętej przez Sąd. Podkreślić należy, że Sąd nie jest związany wnioskiem Spółki co do trybu prowadzenia upadłości (trybu układowego lub likwidacyjnego). W toku postępowania Sąd powołał biegłego dla oceny zasadności wniosku Spółki, a z treści opinii biegłego (wydanej we wrześniu 2012 r. i uzupełnionej w listopadzie 2012 r.) wynika, że wniosek Spółki jest w pełni zasadny. Ustalenia biegłego zostały podzielone przez Sąd.

Fakt, iż sprawozdanie finansowe Spółki za rok 2012 wykazuje ujemne kapitały własne wynika ze strat poniesionych przez Spółkę w latach ubiegłych oraz przeszacowania wartości składników majątkowych do cen sprzedaży wymuszonej.

Przede wszystkim podkreślić należy, że rok 2012 był dla Spółki rokiem, w którym z powodu ujawnienia się skutków decyzji inwestycyjnych i finansowych podejmowanych przez Spółkę w latach poprzednich oraz wystąpienia czynników zewnętrznych, niezależnych od Spółki nastąpiło gwałtowne pogorszenie sytuacji ekonomicznej Spółki, czego skutkiem była konieczność złożenia wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu.

Po zmianach w Zarządzie Spółki, jakie nastąpiły w roku 2011, oraz zapoznaniu się przez nowy Zarząd z sytuacją Spółki w roku 2012 przed Zarządem stały dwa podstawowe zadania: prowadzenie bieżącej działalności Spółki oraz ustalenie i wyeliminowanie czynników, które powodowały pogarszanie sytuacji ekonomicznej Spółki w ostatnich latach. Szczegółowy opis bieżącej działalności Spółki w roku 2012 zawiera „Sprawozdanie Zarządu z działalności Energomontaż-Południe S.A. w upadłości układowej za rok 2012” w Rozdziale IV „Raport z działalności Spółki w 2012 roku”.

W niniejszym stanowisku Zarządu zostaną przedstawione w sposób syntetyczny najważniejsze przyczyny, które łącznie spowodowały konieczność złożenia wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu i powstania ujemnych kapitałów.

Od początku 2012 roku Zarząd podejmował czynności niezbędne dla przeprowadzenia procesu restrukturyzacji Spółki. W pierwszej kolejności działania Zarządu zmierzały do przygotowania zaplecza organizacyjnego dla planowanej restrukturyzacji. W tym celu podjęto decyzję o zmianie miejsca prowadzenia działalności i docelowo siedziby oraz rozpoczęto proces zmiany struktury organizacyjnej.

Działania te prowadziły do osiągnięcia dwóch celów: obniżenia kosztów funkcjonowania nadmiernie rozbudowanej centrali Spółki w Katowicach poprzez ograniczenie do maksymalnie dwóch miejsc prowadzenia działalności oraz przeprowadzenia zmian organizacyjnych w celu obniżenia kosztów i poprawy sprawności organizacyjnej funkcjonowania Spółki.

Spółka podjęła również działania w celu zmiany niekorzystnej sytuacji, w której została w istotny sposób uzależniona od relacji z jednym klientem – Grupą Alstom. Podpisane w latach 2008-2011 umowy z Grupą Alstom stanowiły na początku roku 2012 70% miesięcznych przychodów Spółki. W roku 2012 Spółka starała się zwiększyć udział zamówień innych klientów w swoim portfelu, w szczególności kładąc nacisk na odbudowanie rynku krajowego.

Zarząd Spółki w dniu 10 sierpnia 2012 roku podjął uchwałę w sprawie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości Spółki z możliwością zawarcia układu. Decyzja o złożeniu wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu była bez wątpienia najważniejszą decyzją, jaka została podjęta przez Spółkę w roku 2012. Bezpośrednią przyczyną złożenia wniosku były dwa czynniki:

- przede wszystkim agresywne działania windykacyjne podjęte przez instytucje finansowe. Działania windykacyjne zostały podjęte przez banki nie z powodu bezpośredniej sytuacji ekonomicznej Spółki, ale z uwagi na fakt, iż wchodzi ona w skład Grupy Kapitałowej PBG, a znaczna część spółek wchodzących w skład Grupy PBG zgłosiła w połowie roku 2012 wnioski o wszczęcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu. Banki wypowiedziały Spółce większość umów kredytowych, powołując się na wzrost ryzyka niewypłacalności wynikający z sytuacji w Grupie Kapitałowej PBG. Działania banków, w opinii Zarządu, podejmowane były więc nie tyle z uwagi na problemy finansowe Spółki ale „na wszelki wypadek”, co nie zmienia faktu iż działania takie w znacznym stopniu utrudniły bieżącą działalność operacyjną Spółki.
- bezprawne w ocenie Zarządu wstrzymanie wymagalnych płatności na rzecz Spółki przez spółki z Grupy Alstom, a następnie wypowiedzenie przez te spółki bez podstawy prawnej umów łączących Spółkę z Grupą Alstom.

Podejmowane w latach 2007-2010 decyzje dotyczące inwestycji, które nie były bezpośrednio związane z podstawową działalnością Spółki stopniowo prowadziły do zachwiania płynności finansowej Spółki i zwiększania zobowiązań Spółki. We wskazanym okresie Spółka podjęła się realizacji budowy Osiedla Książęcego w Katowicach. Łączny koszt realizacji Osiedla Książęcego, wraz z kosztami finansowymi, wyniósł ponad 71 mln zł a wpływy ze sprzedaży mieszkań zamknęły się kwotą niecałych 8,5 mln zł. Aby zrealizować inwestycję Spółka musiała, więc pokryć, ze środków z bieżącej działalności oraz przez dodatkowe zadłużenie, kwotę prawie 63 mln zł. Kolejną inwestycją deweloperską realizowaną w tym okresie była budowa kompleksu mieszkalno-usługowego przy ulicy Legnickiej we Wrocławiu – LPP Wrocław. Łączny koszt realizacji inwestycji, z uwzględnieniem kar za nieterminową realizację części mieszkalnej, wyniósł 113 mln zł, a wpływy ze sprzedaży przyniosły Spółce kwotę 77,72 mln zł. Podobnie, jak w przypadku Osiedla Książęcego, projekt deweloperski LPP Wrocław Spółka musiała pokryć ze środków z bieżącej działalności oraz przez dodatkowe zadłużenie na kwotę prawie 35,5 mln zł. W roku 2008 Spółka dokonała również zakupu nieruchomości rolnej w okolicach Opola, o powierzchni 8,04 ha, za kwotę 9,6 mln zł, z zamiarem realizowania na zakupionej nieruchomości następnego projektu deweloperskiego. Wynikiem działalności deweloperskiej podjętej przez Spółkę w latach 2007-2010, było zwiększenie zadłużenia Spółki o łączną kwotę ponad 108 mln zł, jak wskazano powyżej

inwestycje realizowane były przez wycofywanie środków z bieżącej działalności operacyjnej oraz przez nadmierne zadłużanie Spółki.

W latach 2008-2011 Spółka zaciągnęła zobowiązania leasingowe na łączną kwotę prawie 21 mln zł, a dodatkowo korzystając z leasingu zwrotnego zaciągnęła zobowiązania leasingowe o wartości prawie 50 mln zł. Łącznie koszty obsługi zobowiązań leasingowych w przedmiotowym okresie wyniosły 10,5 mln zł. Do tego koszty obsługi kredytów w latach 2008-2011 wyniosły łącznie prawie 25 mln zł (zaciąganie kredytów było konieczne dla finansowania inwestycji deweloperskich opisanych powyżej oraz dla finansowania bieżącej działalności z uwagi na wykorzystanie środków finansowych pochodzących z bieżącej działalności operacyjnej na finansowanie działalności deweloperskiej). Polityka finansowa Spółki kosztowała więc łącznie Spółkę prawie **35,5 mln zł**.

W roku 2008 Spółka dokonała zakupu udziałów w spółce Amontex Przedsiębiorstwo Montażowe sp. z o.o. za kwotę 34,5 mln zł. Zaledwie po roku, a więc w roku obrachunkowym 2009, wartość udziałów została przeszacowana i zmniejszona o kwotę 33,02 mln zł. Błędna wycena, a w konsekwencji zawyżona cena zapłacona za udziały spowodowały łączną stratę w wysokości prawie 36 mln zł. Dodatkowo Spółka zaangażowała w działalność spółki Amontex znaczne środki finansowe poprzez: udzielenie Amontex pożyczki (kwota 5 mln zł), wypłacenie zaliczki (kwota 5 mln zł), realizację na rzecz Amontex prac, za które Spółka nie otrzymała wynagrodzenia (2,2 mln zł). Łącznie strata Spółki wyniosła więc **48,2 mln zł**. Po raz kolejny, aby sfinansować koszty związane z realizacją inwestycji Spółka musiała wycofać te środki z bieżącej działalności oraz zaciągnąć dodatkowe zadłużenie.

Realizacji ze stratą umów zawartych ze spółkami z Grupy Alstom w latach 2008-2011 (na terytorium Niemiec i Holandii). Łącznie Spółka zawarła ze spółkami z Grupy Alstom umowy o wartości 86,28 mln euro. Łącznie z tytułu realizacji umów Spółka osiągnęła przychody w wysokości 50,83 mln euro przy poniesionych kosztach w wysokości 72,19 mln euro. Przychody bilansowe na koniec roku obrachunkowego 2011 wyniosły – 25,83 mln zł. Realizacja umów ze spółkami z Grupy Alstom, z uwzględnieniem otrzymanych zaliczek i przychodów bilansowych, dała więc stratę w wysokości **113,39 mln zł**. Dodatkowo podkreślić należy, że bezprawne i pozbawione podstaw faktycznych i prawnych działania Grupy Alstom w połowie 2012 roku w bardzo negatywny sposób wpłynęły na sytuację Spółki. W miesiącu czerwcu podmioty z Grupy Alstom, będące największym w tym czasie klientem Spółki (spółki z Grupy Alstom generowały pierwszym półroczu 2012 ok. 70% miesięcznych obrotów Spółki), wbrew deklaracjom o chęci utrzymania współpracy,

rozpoczęły świadome, metodyczne działanie mające na celu zaprzestanie kooperacji i obciążenie Spółki finansowymi konsekwencjami wstrzymania robót. Zawieszeniem płatności wymagalnych i uprzednio zaakceptowanych faktur Spółki, Grupa Alstom doprowadziła do paraliżu realizacji kontraktów i zaprzestania prac. Pomimo to, jak wcześniej zaznaczono, Zarząd nie zaniedbał prowadzenia rozmów w celu polubownego rozwiązania zaistniałej sytuacji.

Od chwili złożenia wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu działania Zarządu skoncentrowane były na osiągnięciu dwóch zasadniczych celów:

- **utrzymaniu bieżącej działalności Spółki** pomimo niekorzystnej sytuacji faktycznej i prawnej. Po złożeniu wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu Spółka narażona była na agresywne działania wierzycieli zmierzające do zaspokojenia przysługujących im od Spółki wierzytelności przed uzyskaniem przez Spółkę ochrony prawnej, jaką daje otwarcie postępowania układowego. W oczekiwaniu na podjęcie przez Sąd decyzji przez okres prawie 5 miesięcy 2012 roku Spółka musiała podejmować działania w celu obrony przed działaniami egzekucyjnymi, a równocześnie prowadzić bieżącą działalność operacyjną. Dodatkowo przedłużający się okres wydania przez Sąd orzeczenia utrudniał pozyskiwanie przez Spółkę nowych zleceń z uwagi na nieuregulowany stan prawny Spółki i wynikające z tego obawy potencjalnych kontrahentów.
- **kontynuacji procesów restrukturyzacyjnych Spółki.** Okres pomiędzy złożeniem wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu a podjęciem przez Sąd decyzji Spółka wykorzystała na kontynuację działań zmierzających do naprawy sytuacji Spółki. Nieuregulowana do czasu podjęcia decyzji w sprawie wniosku Spółki sytuacja prawna i faktyczna Spółki w znacznym stopniu utrudniała lub wręcz uniemożliwiała przeprowadzenie całościowego procesu restrukturyzacji. Brak było możliwości podjęcia rozmów z instytucjami finansowymi, co stanowi podstawę do zaplanowania i przeprowadzenia całościowego projektu restrukturyzacji Spółki. W związku z ograniczeniami wynikającymi z oczekiwania na otwarcie postępowania układowego, Zarząd skupił się na uporządkowaniu struktury wewnętrznej Spółki, racjonalizacji poziomu zatrudnienia oraz porządkowaniu sfery związanej

z majątkiem ruchomym Spółki, a wynikającej z faktu zatrzymania przez Alstom sprzętu i wyposażenia na budowach.

Jak zaznaczono powyżej, oba cele były niezwykle trudne do zrealizowania w sytuacji przedłużającego się oczekiwania na podjęcie przez Sąd decyzji w sprawie wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu.

Podstawowym problemem, jaki stanął przed Spółką, było pozyskiwanie zleceń po złożeniu wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu. Spółka stanęła przed koniecznością uzupełnienia portfela zleceń po bezprawnym w ocenie Zarządu rozwiązaniu umów przez spółki z Grupy Alstom, a także pozyskania nowych zleceń dla prowadzenia bieżącej działalności. Było to szczególnie istotne z uwagi na znaczne koszty związane ze znaczną liczbą pracowników, którzy dotychczas byli zatrudnieni przy realizacji umów zawartych ze spółkami Grupy Alstom (około 800 pracowników). W tym okresie, ze względu na wymogi formalne, Spółka nie mogła samodzielnie pozyskiwać zleceń w ramach procedury zamówień publicznych, która stanowi podstawową formę udzielania zleceń w sektorze energetycznym.

Z drugiej strony wypowiedziane Spółce umowy kredytowe oraz umowy o limity gwarancyjne uniemożliwiały Spółce udzielanie zabezpieczeń dobrego wykonania umów oraz usunięcia wad i usterek, jakie są wymagane przez zleceniodawców w sektorze energetycznym, co w praktyce uniemożliwiało uzyskanie zleceń. Spółka starała się uzyskać pomoc w pozyskiwaniu zleceń w innych spółkach z Grupy Kapitałowej PBG, w szczególności w spółce RAFAKO S.A.

Dodatkowo, znaczący problem dla Spółki stanowiła fluktuacja zatrudnienia. Złożenie wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu doprowadziło do dwojakich problemów w sferze zatrudnienia.

Z jednej strony utrata płynności finansowej przez Spółkę została wykorzystana przez pewną grupę pracowników do rozwiązania umów o pracę z winy Spółki, z drugiej strony złożony wniosek o otwarcie postępowania układowego wprowadził stan niepewności, co do przyszłości Spółki wśród jej pracowników.

Rozwiązywanie przez pracowników umów o pracę z winy Spółki doprowadziło do zaburzeń w realizacji umów zawartych przez Spółkę i zmusiło Zarząd do niezwykle precyzyjnego bieżącego zarządzania zasobami ludzkimi Spółki.

Jak zawsze w takich sytuacjach w pierwszej kolejności nowego zatrudnienia poszukiwali pracownicy najbardziej doświadczeni i z ugruntowaną pozycją w branży energetycznej. Było to spowodowane brakiem pewności co do przyszłości Spółki i przedłużającym się postępowaniem sądowym. Spółka nie mogła pozyskać wysoko wykwalifikowanych pracowników w celu zastąpienia odchodzących i zmuszona była do przyspieszonego kształcenia nowych kadr. Nowe osoby, którym powierzono funkcje kierownicze i menadżerskie, potrzebują czasu, aby zdobyć niezbędne doświadczenie.

Pomimo wskazanych powyżej trudności, Spółce udało się utrzymać większość niezwykle doświadczonej kadry inżynierskiej niezbędnej dla prawidłowego realizowania zawieranych umów. Jednocześnie należy zauważyć, iż mimo, niekorzystnych zjawisk związanych z fluktuacją pracowników, Spółka nie zaniedbała prowadzenia działań naprawczych w sferze zatrudnienia i prowadziła aktywne działania prowadzące do porządkowania struktury zatrudnienia oraz redukcji zatrudnienia w tych sferach, gdzie było to konieczne.

W roku 2012 Spółka porządkowała równocześnie sprawy związane z nadmiernie rozbudowanym majątkiem ruchomym (ogromna ilość leasingów zawartych w latach 2008-2011) i majątkiem nieprodukcyjnym. W zakresie majątku ruchomego Spółka dostosowuje jego stan do poziomu rzeczywistych potrzeb i możliwości finansowych Spółki. W przypadku majątku nieprodukcyjnego, przede wszystkim nieruchomości, z uwagi na ustanowione w trakcie postępowania sądowego i oczekiwania na otwarcie postępowania układowego hipoteki przymusowe, uporządkowanie spraw z tym związanych będzie możliwe dopiero w okresie późniejszym.

Pomimo bardzo trudnych uwarunkowań prawnych i finansowych Spółka prowadzi działalność gospodarczą realizując zawarte umowy.

Spółka zatrudnia obecnie ponad 600 pracowników, którzy wykonują swoje obowiązki pracując w bardzo trudnych warunkach. Rozpoczęty na początku 2012 roku proces restrukturyzacji jest kontynuowany i przy osiągnięciu porozumienia pomiędzy wierzycielami oraz akcjonariuszami, Energomontaż-Południe S.A. w upadłości układowej ma realne szanse na kontynuowanie działalności jako specjalistyczna firma montażowa z tradycjami, pracująca przy inwestycjach oraz remontach w energetyce oraz przemyśle chemicznym.